

**LEGE nr. 80 din 11 iulie 1995 (*actualizata*)
privind statutul cadrelor militare
(actualizata pana la data de 29 iunie 2007*)**

EMITENT: PARLAMENTUL

----- *) Textul inițial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL al ROMÂNIEI Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995. Aceasta este forma actualizată de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt pana la data de 29 iunie 2007 cu modificările și completările aduse de: ORDONANTA nr. 73 din 27 august 1999 abrogată de ORDONANTA nr. 7 din 19 iulie 2001 și respinsă de LEGEA nr. 206 din 19 aprilie 2002; ORDONANTA DE URGENTA nr. 60 din 26 mai 2000 respinsă de LEGEA nr. 611 din 31 octombrie 2001; ORDONANTA DE URGENTA nr. 69 din 17 mai 2001; ORDONANTA DE URGENTA nr. 90 din 21 iunie 2001; ORDONANTA nr. 88 din 30 august 2001; LEGEA nr. 652 din 20 noiembrie 2001; ORDONANTA DE URGENTA nr. 182 din 20 decembrie 2001; LEGEA nr. 478 din 9 iulie 2002; ORDONANTA DE URGENTA nr. 169 din 27 noiembrie 2002; LEGEA nr. 516 din 28 noiembrie 2003; LEGEA nr. 520 din 9 decembrie 2003; ORDONANTA DE URGENTA nr. 4 din 26 februarie 2004; LEGEA nr. 286 din 24 iunie 2004; DECIZIA nr. 90 din 10 februarie 2005; ORDONANTA DE URGENTA nr. 60 din 23 iunie 2005; LEGEA nr. 310 din 8 noiembrie 2005; LEGEA nr. 18 din 11 ianuarie 2006; ORDONANTA DE URGENTA nr. 9 din 16 februarie 2006; DECIZIA nr. 384 din 4 mai 2006; LEGEA nr. 81 din 30 martie 2007; ORDONANTA DE URGENTA nr. 77 din 28 iunie 2007.

Parlamentul României adopta prezenta lege.

CAP. 1
Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prin cadre militare, în sensul prezentei legi, se înțelege cetățenii romani cărora li s-a acordat grad de ofițer, maestru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Cadrele militare sînt în serviciul națiunii.

ART. 2

(1) Potrivit gradelor pe care le au, cadrele militare sînt constituite în corpul subofițerilor, corpul maiștrilor militari și corpul ofițerilor.

(2) Gradele cadrelor militare, în ordinea lor ierarhica, sînt:

A. Subofitieri:

- a) sergent major;
- b) plutonier;
- c) plutonier major;
- d) plutonier adjutant;
- e) plutonier adjutant șef.

B. Maiștri militari:

- a) maestru militar clasa a IV-a;
- b) maestru militar clasa a III-a;
- c) maestru militar clasa a II-a;
- d) maestru militar clasa a I;
- e) maestru militar principal.

C. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant pentru cei din marina militară;
- locotenent;
- căpitan;

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor pentru cei din aviația și marina militară;
- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor pentru cei din aviația și marina militară;

- colonel, respectiv comandor pentru cei din aviația și marina militară;

c) generali și amirali, prevăzuți la alin. 2¹ paragraful B lit. c);

(2¹) Gradele cadrelor militare în ordinea lor ierarhica în Ministerul Apărării Naționale sunt:

A. Maiștri militari și subofițeri:

a) maistru militar clasa a V-a, respectiv sergent;

b) maistru militar clasa a IV-a, respectiv sergent-major;

c) maistru militar clasa a III-a, respectiv plutonier;

d) maistru militar clasa a II-a, respectiv plutonier-major;

e) maistru militar clasa I, respectiv plutonier adjutant;

f) maistru militar principal, respectiv plutonier adjutant principal;

B. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant, pentru cei din arma marina;

- locotenent;

- căpitan;

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

- colonel, respectiv comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

c) generali și amirali:

- general de brigada - cu o stea, respectiv general de flotila aeriană - cu o stea, pentru cei din arma aviație și contraamiral de flotila - cu o stea, pentru cei din arma marina;

- general-maior - cu doua stele, respectiv contra-amiral - cu doua stele, pentru cei din arma marina;

- general-locotenent - cu trei stele, respectiv vice-amiral - cu trei stele, pentru cei din arma marina;

- general - cu patru stele, respectiv amiral - cu patru stele, pentru cei din arma marina.

(3) În afară acestor grade, pentru merite militare excepționale, în timp de război, Președintele României poate acorda generalilor de armata gradul de mareșal, care este cel mai înalt grad militar.

ART. 3

Gradul militar este un drept al titularului și reprezintă recunoașterea în plan social a calității de cadru militar. Gradul de ofițer, maistru militar și subofițer nu se poate pierde decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

ART. 4

(1) Cadrele militare se pot afla în una dintre următoarele situații:

a) în activitate, când ocupa o funcție militară. Calitatea de cadru militar în activitate se menține și pe timpul cât acestea sînt eliberate din funcții pentru a urma diferite forme de pregătire în interesul serviciului, precum și atunci când sînt puse la dispoziție: în vederea încadrării sau trecerii în rezerva ori în retragere; pentru cazurile de boala stabilite prin hotărîre a Guvernului; pe timpul cât sînt în captivitate.

(2) Pot fi ofițeri, maiștri militari sau subofițeri în activitate persoanele care au cetățenie română și domiciliul în țară;

b) în rezerva, când nu ocupa o funcție militară, dar întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi chemate să îndeplinească serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați, iar la nevoie, în calitate de cadre militare în activitate;

c) în retragere, când, potrivit legii, nu mai pot fi chemate pentru îndeplinirea serviciului militar.

ART. 5

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate sînt militari profesioniști. Profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer este o activitate menită să asigure funcționarea, perfecționarea și conducerea organismului militar în timp de pace și de război.

(2) Accesul în profesie, precum și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la baza principiile și normele cuprinse în prezenta lege. În aplicarea acestora, pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărîre a Guvernului.

ART. 6

În exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii și prevederilor regulamentelor militare, ofițerii, maistrii militari și subofițerii sînt investiti cu exercițiul autorității publice, bucurîndu-se de protecție potrivit legii penale.

Îndatoririle și drepturile cadrelor militare

ART. 7

(1) Îndatoririle, drepturile și libertățile cadrelor militare sînt cele stabilite de Constituția României, de legile tarii și de prezentul statut.

(2) Profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer în activitate incumba îndatoriri suplimentare, precum și interzicerea ori restrîngerea exercitării unor drepturi și libertăți, potrivit legii.

Secțiunea 1

Îndatoriri

ART. 8

Cadrele militare au următoarele îndatoriri principale:

a) sa fie loiale și devotate statului roman și forțelor sale armate, sa lupte pentru apărarea României, la nevoie pînă la sacrificiul vieții, sa respecte și sa apere valorile democrației constituționale;

b) sa respecte jurămîntul militar și prevederile regulamentelor militare, sa execute întocmai și la timp ordinele comandantilor și ale sefilor, fiind responsabile de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sînt încredințate. Cadrele militare nu li se poate ordona și le este interzis sa execute acte contrare legii, obiceiurilor războiului și convențiilor internaționale la care România este parte; neexecutarea ordinelor în aceste condiții nu atrage răspunderea penală și civilă a subordonaților;

c) sa pretuiasca onoarea și gloria de lupta ale forțelor armate ale României, ale armeei și unității din care fac parte, precum și demnitatea gradului și a uniformei militare pe care le poarta;

d) sa-și perfecționeze pregătirea profesională, sa asigure instruirea temeinică și educarea subordonaților și sa apere drepturile acestora;

e) sa acționeze pentru întreținerea regulamentară și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului și pentru folosirea și administrarea eficientă a bunurilor din dotare;

f) sa păstreze cu strictețe secretul militar, de stat și de serviciu, precum și caracterul confidențial al unor activități și documente.

Secțiunea a 2-a

Drepturi

ART. 9

Cadrele militare în activitate au dreptul la:

a) solda lunară, compusa din solda de grad, solda de funcție, gradatii și indemnizații, precum și la prime, premii, sporuri și alte drepturi bănești, ale căror quantumuri se stabilesc prin hotărîre a Guvernului;

b) echipament, hrana, asistenta medicală, medicamente, locuinta de serviciu, gratuite, concedii și scutiri medicale plătite, în condițiile stabilite prin hotărîre a Guvernului;

c) reduceri sau scutiri de impozit pe venit*) și ale quantumului chiriei, ajutoare și alte drepturi, potrivit reglementărilor în vigoare;

d) documente de transport gratuit pentru efectuarea concediului de odihna sau în cazul mutării dintr-o garnizoana în alta, potrivit reglementărilor în vigoare.

ART. 10

Abrogat.

ART. 11

(1) Cadrele militare trecute în rezerva sau direct în retragere au dreptul la pensie militară potrivit legii.

(2) Partea din pensie corespunzătoare soldei de grad se actualizează permanent potrivit soldei de grad a cadrelor în activitate.

(3) Pensionării militari decorati cu ordinul "Meritul Militar" clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al quantumului pensiei.

ART. 12

Cadrele militare în activitate au dreptul sa urmeze învățămîntul superior militar sau civil, postuniversitar, doctoratul sau alte forme de perfecționare a pregătirii, cu respectarea normelor legale.

ART. 13

(1) Cadrele militare în activitate pot fi trimise la studii în străinătate, prin concurs, cu aprobarea ministrului apărării naționale.

(2) Cadrele militare în activitate care au absolvit școli și academii militare, cursuri sau alte forme de pregătire în străinătate beneficiază de drepturi depline la încadrarea și promovarea în funcții corespunzătoare studiilor din țara cu care le-au fost echivalate diplomele dobândite, în condițiile legii și ale reglementărilor militare.

ART. 14

(1) În timp de pace, cadrele militare în activitate au dreptul la concediu de odihna, concediu de odihna suplimentar pentru activitate în locuri de munca cu condiții deosebite - vătămătoare, grele sau periculoase - și la concediu de studii.

(2) Regulile privind durata și acordarea concediului de odihna, concediului de odihna suplimentar și a concediului de studii, precum și compensarea în bani a concediului de odihna neefectuat se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

ART. 15

(1) Femeile, cadre militare în activitate, au dreptul la concediu de maternitate și beneficiază de pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, precum și de alte drepturi prevăzute de lege pentru femeile salariate din administrația publică.

(2) Cadrele militare în activitate, femei și bărbați, au dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

ART. 16

Cadrele militare în activitate care urmează cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior beneficiază, în locul concediilor de odihna, de vacanțe, conform programelor de învățământ ale instituțiilor respective și ordinului ministrului apărării naționale.

ART. 17

(1) Pentru rezolvarea unor situații personale sau familiale deosebite, cadrelor militare în activitate, precum și celor în rezerva, pe timpul cât sînt concentrate sau mobilizate în unități militare, li se pot acorda permisiile.

(2) Durata permisiilor și comandantii care au dreptul să le aprobe se stabilesc prin regulamentele militare.

ART. 18

Timpul acordat pentru permisiile, scutiri și concedii medicale nu se scade din durata concediului anual de odihna sau a concediului de odihna suplimentar.

ART. 19

(1) La declararea stării de război sau a mobilizării, precum și în situații deosebite stabilite de ministrul apărării naționale, concediile de odihna, de studii, vacanțele și permisiile se suspendă, cadrele militare în activitate fiind obligate să se prezinte de îndată la unitățile militare de care aparțin.

(2) Pe timpul cât durează stările de război sau de mobilizare, cadrelor militare în activitate și celor în rezerva, concentrate sau mobilizate, li se pot acorda permisiile și concedii potrivit ordinului ministrului apărării naționale.

ART. 20

Abrogat.

ART. 20¹

(1) Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o alta garnizoana decât cea în care își au domiciliul și care nu dețin locuința proprietate personală în acea garnizoana, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, au dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din solda lunară.

(2) Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o garnizoana în care își au domiciliul, dar care nu dețin locuința proprietate personală, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, pot beneficia, în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului apărării naționale, de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. 1, la propunerea comandantilor sau a șefilor cadrelor militare respective.

(3) Cuantumul concret al compensației și condițiile de acordare a acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului apărării naționale.

(4) Soțiile sau soții cadrelor militare mutate în interesul serviciului într-o alta garnizoana, care au fost încadrate în munca și au întrerupt activitatea datorită mutării împreună cu soții sau soțiile, au dreptul la o indemnizație lunară de 50% din solda lunară a cadrelor militare pe care le-au urmat, până la o nouă

angajare sau pana la prestarea unei activități autorizate aducatoare de venituri, dar nu mai mult de 9 luni de la data mutării cadrului militar.

(5) De indemnizația lunară prevăzută la alin. 4 beneficiază și soții sau sotiile care, la data mutării cadrelor militare pe care le-au urmat, erau înscrise ca someri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București, dar numai după expirarea, potrivit legii, a termenului de plata a indemnizației de șomaj.

ART. 21

(1) Ofițerilor, maștrilor militari și subofițerilor în activitate și celor în rezerva, concentrați sau mobilizați în unitățile militare, li se acorda despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces produse ca urmare a unor acțiuni militare, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului militar sau a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare.

(2) Cuantumul despăgubirilor ce se acorda cadrelor devenite invalide, respectiv urmașilor celor decedate, se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(3) Pensia pentru invaliditate permanenta, survenită în condițiile alin. 1, este egala cu solda lunară avută la data respectiva și se actualizează potrivit art. 11. Cadrele militare în rezerva sau în retragere pot opta pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

ART. 22

(1) Cadrele militare în activitate și familiile acestora beneficiază, ca măsura de protecție socială, de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în folosirea caselor de odihna, sanatoriilor, căminelor de garnizoana și a altor amenajări recreative și sportive.

(2) Cheltuielile ce decurg din aplicarea acestor măsuri vor fi suportate din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

ART. 23

(1) Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază gratuit de:

a) asistenta medicală și medicamente în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Apărării Naționale sau în alte rețele sanitare, cu decontarea cheltuielilor de către acest minister;

b) documente de transport, atunci când ofițerii, maistrii militari sau subofiterii sînt mutați în interes de serviciu dintr-o garnizoana în alta.

(2) Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază și de pensie de urmaș, precum și de alte drepturi în conformitate cu prevederile legale.

(3) La decesul unui cadru militar în activitate, Ministerul Apărării Naționale acorda familiei acestuia sau persoanei care a suportat cheltuielile ocazionate de deces, după caz, un ajutor suplimentar în cuantum de doua solde lunare neimpozabile.

ART. 24

(1) Urmașii cadrelor militare în activitate și ai celor în rezerva, mobilizate sau concentrate în unități militare, decedate în timpul și din cauza serviciului ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau a unor acte de devotament excepțional ori a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare, au dreptul la o pensie egala cu solda lunară pe care cadrele militare au avut-o la data decesului, care se actualizează potrivit prevederilor art. 11.

(2) În cazul în care nu exista urmași, dacă cel decedat era singurul sustinator al părinților săi, aceștia vor beneficia de jumătate din pensia de urmaș stabilită potrivit prevederilor alin. 1.

(3) Urmașii cadrelor militare în rezerva pot opta pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

ART. 25

Copiii cadrelor militare în activitate, decedate în timpul și din cauza serviciului, ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau a unor acte de devotament excepțional ori a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare, pot fi transferați la liceele militare sau în instituțiile militare de învățămînt care formează maistri militari și subofiteri, pe baza unui test de aptitudini, a rezultatelor la învățătura obținute în instituțiile civile de învățămînt și potrivit normelor aprobate de ministrul apărării naționale.

ART. 26

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofiterii în rezerva și în retragere, pensionari militari, au dreptul gratuit la asistenta medicală și medicamente în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a) și au acces la cercurile militare, casele de odihna, sanatoriile, căminele de garnizoana și alte amenajări recreative sau sportive, beneficiind de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și ofițerii, maistrii militari și subofiterii în rezerva și în retragere,

fosti pensionari militari de invaliditate datorită unor accidente în serviciu ori unor boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, care ulterior au optat pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

(3) Membrii familiilor cadrelor militare în rezerva și în retragere, pensionari militari, beneficiază gratuit de asistența medicală în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a).

ART. 27

(1) La trecerea în rezerva sau direct în retragere, ofițerilor care au cel puțin 20 de ani de serviciu militar și s-au distins prin activitatea desfășurată, precum și celor care au adus patriei servicii deosebite, chiar dacă nu au o vechime de 20 de ani de serviciu militar, li se poate acorda dreptul de a purta uniforma militară.

(2) Criteriile de acordare și de retragere a acestui drept, precum și situațiile în care ofițerii prevăzuți la alin. 1 pot purta uniforma militară se stabilesc prin regulamente militare.

Secțiunea a 3-a

Interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

ART. 28

Cadrelor militare în activitate le este interzisă exercitarea următoarelor drepturi:

a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă prin orice mijloace sau alte activități în favoarea acestora ori a unui candidat independent pentru funcții publice;

b) să candideze pentru a fi alese în administrația publică locală și în Parlamentul României, precum și în funcția de Președinte al României;

c) să declare sau să participe la greva.

ART. 29

Cadrelor militare în activitate le este restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, astfel:

a) opiniile politice pot fi exprimate numai în afară serviciului;

b) exprimarea în public a unor opinii contrare intereselor României și forțelor armate nu este permisă;

c) condițiile în care cadrele militare în activitate vor putea să prezinte public informații militare se vor stabili prin ordin al ministrului apărării naționale;

d) aderarea la culte religioase este liberă, mai puțin la cele care, potrivit legii, contravin normelor de păstrare a ordinii publice, precum și la cele care încalca bunele moravuri sau afectează exercitarea profesiei;

e) constituirea în diferite forme de asociere cu caracter profesional, tehnico-științific, cultural, sportiv-recreativ sau caritabil, cu excepția celor sindicale ori care contravin comenzii unice, ordinii și disciplinei specifice instituției armatei, este permisă în condițiile stabilite prin regulamentele militare;

f) abrogată;

g) participarea la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau întruniri cu caracter politic ori sindical este interzisă, cu excepția activităților la care se participă în misiune;

h) cadrele militare în activitate se pot deplasa în străinătate în condițiile ce se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 30

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate au obligația de a nu efectua activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de comportare ce decurg din calitatea lor de cadre militare.

(2) Cadrelor militare în activitate le este interzis:

a) să îndeplinească alte funcții decât cele în care sînt încadrate, cu excepția cumulului prevăzut de lege, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;

b) să fie asociat unic ori să participe direct la administrarea sau conducerea unor organizații ori societăți comerciale, cu excepția celor numite în consiliile de administrație ale regiilor autonome și societăților comerciale din subordinea Ministerului Apărării Naționale, din cadrul industriei de apărare sau în legătura cu aceasta.

ART. 31

Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în rezerva, pe timpul cît sînt concentrați sau mobilizați în unități militare, pot rămîne membri ai partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice, precum și ai sindicatelor din care fac parte, dar le este interzisă desfășurarea oricăror activități cu caracter politic sau sindical, în unități militare.

Secțiunea a 4-a Recompense și sancțiuni

ART. 32

(1) Pentru acte de eroism, curaj și devotament în executarea unor misiuni, precum și pentru merite deosebite în îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot conferi decorații și titluri de onoare.

(2) Pentru vechime în activitate și rezultate meritorii, cadrelor militare li se conferă medalii și ordine militare.

(3) Pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot acorda recompense morale și materiale.

ART. 33

Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduita militară, a regulilor de conviețuire socială, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment; mustrare scrisă; consemnare; retrogradare în funcție; amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1-2 ani.

ART. 34

Recompensele se acorda, iar sancțiunile disciplinare se aplica potrivit regulamentelor militare.

ART. 35

(1) Pentru apărarea onoarei cadrelor militare și evitarea abuzurilor, cercetarea și judecarea abaterilor grave sau a altor fapte de aceeași natura săvârșite de acestea, în armata, se înființează consilii de onoare și consilii de judecata.

(2) Consiliile de onoare se constituie în fiecare unitate, iar consiliile de judecata la organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, statele majore ale categoriilor de forte ale armatei, comandamentele de arma, de armata și de corp de armata, precum și la alte esaloane similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(3) Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și consiliilor de judecata se stabilesc prin regulamentele militare.

CAP. 3

Proveniența ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor

ART. 36

(1) Ofițerii în activitate provin din:

a) absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, cu excepția celor prevăzuți la art. 37 lit. c);

b) absolvenți ai anului IV din instituțiile militare de învățământ superior cu durata studiilor mai mare de 4 ani;

c) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ din alte state, similare celor prevăzute la lit. a), trimiși la studii de către Ministerul Apărării Naționale;

d) ofițeri în rezerva care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrilor sau al sefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;

e) maiștri militari și subofiteri în activitate, absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior, cu profil corespunzător specialitatilor militare, care au vârsta de cel mult 35 de ani;

f) maiștri militari și subofiteri care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;

g) persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrilor sau sefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care sunt absolvenți cu diploma de licență ale unei instituții de învățământ superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al ministrilor sau sefilor instituțiilor în cauza, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit;

h) maiștri militari și subofiteri în activitate, absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor militare de învățământ superior.

(2) În Ministerul Administrației și Internelor persoanele prevăzute la alin. 1 lit. e) pot fi trecute în corpul

ofițerilor indiferent de varsta.

ART. 37

Ofițerii în rezerva provin din:

- a) ofițeri trecuți din activitate în rezerva;
- b) absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;
- c) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;
- d) maiștri militari și subofițeri în rezerva, care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- e) absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior sau, la nevoie, ai liceelor, cu diploma de bacalaureat ori ai școlilor echivalente, cu diploma, cu profil corespunzător specialitatilor militare deficitare în Ministerul Apărării Naționale, care au vârsta de cel mult 35 de ani. Bărbații trebuie să aibă stagiul militar îndeplinit;
- f) studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat penultimul an de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sînt apti pentru serviciul militar. Nu se acorda grad de ofițer studenților exmatriculați.

ART. 38

Maiștrii militari în activitate provin din:

- a) absolvenți cu diploma ai instituțiilor de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, cu excepția celor prevăzuți la art. 39 lit. b);
- b) subofițeri în activitate, în vîrsta de cel mult 45 de ani, care au un stagiul neîntrerupt de cel puțin 5 ani, în funcții de exploatare, întreținere și reparare a tehnicii militare, au promovat examenul de trecere în corpul maiștrilor militari și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General;
- c) maiștri militari în rezerva care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate.

ART. 39

Maiștri militari în rezerva provin din:

- a) maiștri militari trecuți din activitate în rezerva;
- b) absolvenți cu diploma ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;
- c) persoane în vîrsta de cel mult 45 de ani, care au o pregătire tehnică de nivel liceal sau postliceal în specialități militare deficitare;
- d) subofițeri în rezerva care au absolvit școli de maiștri în specialități necesare forțelor armate.

ART. 40

Subofițerii în activitate provin din:

- a) absolvenți cu diploma ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor;
- b) militari angajați pe baza de contract care au promovat testele de aptitudini și concursul sau examenul susținut în acest scop și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- c) subofițeri în rezerva care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;
- d) gradati care, în timp de război, îndeplinesc cu rezultate bune, cel puțin 3 luni, funcții prevăzute a fi încadrate cu subofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- e) militari angajați pe baza de contract care au absolvit cursul de formare subofițeri în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- f) militari angajați pe baza de contract, absolvenți ai școlilor postliceale de specialitate corespunzătoare specialitatilor militare, pentru care nu sunt organizate cursuri de formare pe filiera directă și indirectă;
- g) persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrilor sau șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care au pregătire de nivel liceal, postliceal sau superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al ministrilor sau șefilor instituțiilor în cauză, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

ART. 41

Subofiterii în rezerva provin din:

- a) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor în rezerva;
- b) subofițeri trecuți din activitate în rezerva;
- c) absolvenți ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;
- d) studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat cel puțin anul I de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sînt apți pentru serviciul militar. Nu se acorda gradul de subofițer studenților exmatriculați;
- e) gradati în rezerva care, în urma unei concentrari de instrucție, au fost calificați în specialități militare necesare forțelor armate, pentru funcții de subofițeri;
- f) caporali în rezerva care, în ultimele 6 luni ale serviciului militar în termen, au îndeplinit cu rezultate bune și foarte bune funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri;
- g) gradati care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate bune și foarte bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri, în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- h) absolvenți ai liceelor, școlilor profesionale ori ai unei școli echivalente, în raport cu nevoile forțelor armate. Bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

ART. 41¹

(1) Persoanele care urmează să devină cadre militare în condițiile art. 36 alin. 1 lit. a)-c), ale art. 38 lit. a) și ale art. 40 alin. 1 lit. a), la admiterea într-o instituție militară de învățământ pentru formarea ofițerilor, maiștrilor militari sau subofițerilor în activitate, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 8 ani de la numirea lor în prima funcție.

(2) În condițiile prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. d) și e), art. 38 lit. b) și c), precum și la art. 40 alin. 1 lit. b) și c) persoanele în cauză, înainte de a urma cursul de formare ofițeri, maiștri militari sau subofițeri în activitate, în condițiile Ghidului carierei militare, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 4 ani.

(3) După expirarea contractelor pot fi reînnoite, în funcție de opțiunea părților, pe perioade succesive cu durata de până la 4 ani, potrivit normelor aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

(4) Cadrele militare care au o vechime ca ofițer, maistru militar sau subofițer în activitate de cel puțin 15 ani pot încheia cu Ministerul Apărării Naționale contracte până la împlinirea limitei de vârstă în grad.

(5) Cu 6 luni înainte de expirarea contractului părțile sunt obligate să se încunoștințeze reciproc asupra intenției de reînnoire a acestuia.

(6) În situația în care înainte de expirarea duratei stabilite cadrele militare reziliază contractul potrivit art. 85 alin. 1 lit. h), ele sunt obligate să anunțe Ministerul Apărării Naționale cu cel puțin 30 de zile înainte, iar în cazul primului contract cadrele militare sunt obligate și să restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, proporțional cu perioada de contract rămasă neexecutată.

(7) Aceeași obligație de restituire a cheltuielilor de întreținere pe timpul școlarizării revine cadrelor militare, dacă sunt trecute în rezerva de către Ministerul Apărării Naționale, potrivit art. 85 alin. 1 lit. i)-l), art. 87 și art. 88, înainte de expirarea primului contract.

(8) În situația în care Ministerul Apărării Naționale trece în rezerva cadrele militare înainte de expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e), sau la expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e¹), din inițiativa Ministerului Apărării Naționale, acestea beneficiază de măsuri de protecție socială conform prevederilor legale.

(9) Contractele pot fi reziliate prin acordul ambelor părți în situația în care trecerea în rezerva a cadrelor militare se face potrivit art. 85 alin. 1 lit. f) și g). În aceste cazuri părțile nu au obligații una față de cealaltă.

ART. 42

Cadrele militare în retragere provin din:

- a) ofițeri în activitate sau în rezerva, precum și maiștri militari și subofițeri în rezerva, care au depășit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezerva, prevăzută la art. 92 și 93;
- b) ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate sau în rezerva, clasati de către comisiile de expertiza medico-militară "inapt pentru serviciul militar, cu scoatere din evidență".

ART. 43

(1) Trecerea cadrelor militare din activitate în rezerva sau direct în retragere, precum și chemarea din rezerva în activitate se fac după cum urmează:

- a) generalii și amiralii, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării

naționale;

b) ceilalți ofițeri, prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) maistrii militari și subofiterii, prin ordin al comandantilor stabiliți de ministrul apărării naționale.

(2) Nu pot fi chemate în activitate cadrele militare cărora li s-au acordat grade în rezerva în baza art. 37 lit. e) și nu au absolvit o instituție civilă de învățământ superior, precum și în baza art. 39 lit. c).

(3) Subofiterii cărora li s-a acordat grad în rezerva în baza art. 41 lit. e), f) și h) pot fi chemați în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, dacă nu au împlinit vîrsta de 45 de ani.

ART. 44

Scoaterea din evidenta militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva și trecerea lor în retragere se fac după cum urmează:

a) generalii și amiralii, prin ordin al șefului Statului Major General;

b) ceilalți ofițeri, prin ordin al comandantilor stabiliți de șeful Statului Major General;

c) maistrii militari și subofiterii, prin ordin al comandantilor centrelor militare județene, municipale sau de sector.

CAP. 4

Acordarea gradelor și înaintarea cadrelor militare în gradele următoare

ART. 45

Acordarea gradelor și înaintarea în gradele următoare se fac după cum urmează:

a) gradele de general și amiral în activitate și în rezerva, în timp de pace și în timp de război, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea colegiului ministerului;

b) gradele de ofițeri în activitate, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) gradele de ofițeri în rezerva, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al șefului Statului Major General;

d) în timp de război, acordarea gradului de sublocotenent și înaintarea în gradele de locotenent și căpitan în activitate sau în rezerva se fac de către comandantii stabiliți de șeful Marelui Cartier General, iar în cele de ofițeri cu grade superioare, de șeful Marelui Cartier General;

e) gradele de maiștri militari și subofiterii în activitate, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandantilor stabiliți de acesta;

f) gradele de maiștri militari și subofiterii în rezerva, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al comandantilor stabiliți de ministrul apărării naționale.

ART. 46

(1) Acordarea gradelor de ofițeri, maiștri militari și subofiterii în activitate, precum și înaintarea în gradele următoare a acestora se fac, de regula, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Acordarea gradelor celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. c), e), f) și alin. 2 lit. a)*), art. 38 lit. b) și art. 40 alin. 1 lit. b) și d) și alin. 2*) se poate face în tot cursul anului.

(3) Înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în gradele următoare, în condițiile prevăzute la art. 63, se face la datele stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în cele prevăzute la art. 64, precum și la chemarea sau rechemarea în activitate a cadrelor militare în rezerva se poate face în tot cursul anului.

ART. 47

(1) Gradele de ofițeri, maiștri militari și subofiterii în rezerva se acorda după cum urmează:

a) o dată pe an - celor prevăzuți la art. 37 lit. c) și e), art. 39 lit. b), c) și d) și art. 41 lit. e) și f);

b) la data terminării pregătirii militare sau a trecerii în rezerva - celor prevăzuți la art. 37 lit. b) și f) și art. 41 lit. a), c) și d);

c) în tot cursul anului - celor prevăzuți la art. 37 lit. d) și art. 41 lit. g) și h).

(2) Înaintarea în gradele următoare a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva se face, de regula, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în condițiile prevăzute la art. 64, în tot cursul anului.

ART. 48

Gradele de sublocotenent și aspirant se acorda celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. a), b), c), și f) și art. 37

lit. b), c), d) și f).

ART. 49

Gradul de locotenent se acorda maiștrilor militari și subofițerilor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. e).

ART. 50

(1) Gradul de maistru militar clasa a IV-a se acorda celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b).

(2) La trecerea în corpul maiștrilor militari, celor prevăzuți la art. 38 lit. b) și art. 39 lit. d) li se acorda gradele de maistru militar, în raport cu gradele de subofițer pe care le au, astfel:

- a) gradul de maistru militar clasa a III-a, plutonierilor;
- b) gradul de maistru militar clasa a II-a, plutonierilor majori;
- c) gradul de maistru militar clasa I, plutonierilor adjutanti;
- d) gradul de maistru militar principal, plutonierilor adjutanti șefi.

(3) Pentru a li se acorda gradele de maistru militar clasa I, respectiv maistru militar principal, subofiterii prevăzuți la alin. 2 lit. c) și d) trebuie sa promoveze și examenul pentru maistru militar clasa I. Celor care nu promovează acest examen li se poate acorda gradul de maistru militar clasa a II-a sau pot rămîne cu gradul de subofițer avut.

(4) Maiștrilor militari proveniți din corpul subofițerilor și căroro li s-au acordat grade în condițiile prevăzute la alin. 2, la înaintarea în gradul următor, li se ia în considerare stagiul avut în ultimul grad de subofițer.

(5) În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b) li se acorda gradul de maistru militar clasa a V-a.

ART. 51

(1) Gradul de sergent major se acorda celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și art. 41 lit. a), c), d) și f).

(2) În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și la art. 41 lit. a), c) și f) li se acorda gradul de sergent.

(3) În Ministerul Administrației și Internelor, persoanelor care devin cadre militare în condițiile art. 40 lit. b) li se acorda grade militare în funcție de pregătire, de vechimea în specialitate, de stagiile minime în grad și de varsta acestora.

ART. 52

Persoanelor prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. g) și h), art. 36 alin. 2*), art. 37 lit. e), art. 39 lit. c), art. 40 lit. g) și la art. 41 lit. e), g) și h) li se acorda grade militare în funcție de pregătirea lor, vechimea în specialitatea dobandita pe timpul studiilor, raportată la stagiile minime în grad, precum și de varsta acestora.

ART. 53

(1) Înaintarea în grad a cadrelor militare se poate face la termen, înainte de termen sau în mod excepțional, iar a celor în rezerva, la termen sau în mod excepțional.

(2) Înaintarea în grad a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate și în rezerva se face în ordinea ierarhica a gradelor, în raport cu nevoile și posibilitățile forțelor armate, pe baza competentei profesionale și conduitei morale, consemnate în aprecierile de serviciu.

(3) La înaintarea în grad a ofițerilor, se va acorda prioritate celor care prin profesionalism și rezultate deosebite obținute în munca, prin cultura, personalitate, spirit de organizare și inițiativa au perspective de a îndeplini funcții superioare și au stagiul în grad mai mare.

ART. 54

(1) În timp de pace, ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate vor fi înaintati în grad, la termen, cu respectarea prevederilor art. 53, dacă îndeplinesc și următoarele condiții:

a) au împlinit stagiul minim în grad prevăzut la art. 94 și 95 sau împlinesc acest stagiul în cursul anului calendaristic respectiv;

b) au fost apreciați pe întreaga perioadă a stagiului minim în grad, iar cei care au depășit acest stagiul, și în anul premergător înaintării în grad, cel puțin cu calificativul "corespunzător"; anii în care li s-au acordat calitative inferioare acestuia nu se socotesc la calculul stagiului minim în grad.

(2) Numărul cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale care urmează sa fie înaintate în gradul următor în cursul unui an calendaristic se va stabili anual de către ministrul apărării naționale, în raport cu numărul funcțiilor cu acest grad ce urmează sa fie încadrate, în limitele prevăzute în lege.

ART. 55

(1) Pentru a fi propuși la înaintarea în grad, la termen, ofițerii în activitate trebuie sa fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintarile în grad în funcții prevăzute în statele de organizare cu

grad superior celui pe care îl au.

(2) Ofițerii studenți la cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior se considera încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

ART. 56

În timp de pace, pentru înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în unele grade superioare, pe lângă condițiile prevăzute la art. 54 și 55, se mai cer următoarele:

A. În gradele de maistru militar clasa I și plutonier adjutant - sa fi promovat examenul de grad;

B. În gradele de maior și locotenent-comandor:

a) sa fi absolvit un curs de perfecționare în specialitate, stabilit prin ordin al ministrului apărării naționale. Se exceptează de la aceasta condiție:

- absolvenții cu diploma de licența ai Academiei de Înalte Studii Militare ori ai altor instituții militare de învățământ superior de același nivel, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, ai instituțiilor militare de învățământ echivalente acestora din alte state, precum și ai instituțiilor civile de învățământ superior;

- ofițerii studenți care au promovat cel puțin anul I de studii la Academia de Înalte Studii Militare sau anii I-III de studii la alte instituții militare de învățământ superior, conform celor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și ofițerii studenți care au promovat aceiași ani de studii la instituții militare de învățământ similare din alte state;

b) sa aibă un stagiu, indiferent de arme și specialități militare, de cel puțin 3-5 ani în funcții la unități, pînă la esalonul regiment (similar), inclusiv sau la instituții și formațiuni militare ori la unități productive. Durata stagiului pentru fiecare arma și specialitate militară și esaloanele similare regimentului se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare capitani care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decît cele de comanda și stat major, stabilite prin dispoziția șefului Statului Major General.

C. În gradele de colonel și comandor, sa îndeplinească cumulativ condițiile de studii, precum și pe cea privind stagiul minim la unități, prevăzute la lit. a), b) și respectiv c):

a) sa fi absolvit, cu diploma de licența, Academia de Înalte Studii Militare ori alte instituții militare de învățământ superior de același nivel din țara sau din străinătate, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, sau o instituție civilă de învățământ superior;

b) sa fi absolvit cursuri de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor. Admiterea la acest curs se face pe baza de examen. Se exceptează de la aceasta condiție locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care dețin titlul de doctor ori au absolvit o formă de învățământ postacademic sau postuniversitar în țara sau în străinătate, stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) sa aibă un stagiu, corespunzător pe arme și specialități militare, de 6-8 ani la unități și mari unități pînă la corp de armata sau similare inclusiv. Durata stagiului pentru fiecare arma și specialitate militară și esaloanele similare marilor unități pînă la esalonul corp de armata se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decît cele de comanda și stat major, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General.

ART. 57

Profilurile corespunzătoare din instituțiile civile de învățământ superior care dau dreptul ofițerilor absolvenți ai acestor instituții sa fie înaintați în gradele prevăzute la art. 56 paragrafele B și C se stabilesc în raport cu specialitățile militare ale ofițerilor sau cu funcțiile pe care le îndeplinesc, prin ordin al ministrului apărării naționale. Durata studiilor în aceste instituții trebuie sa fie de minimum 4 ani.

ART. 58

(1) În timp de pace, pentru acordarea gradelor de general de brigada, general de flotila aeriană și contraamiral, pe lângă condițiile prevăzute la art. 55 alin. 1, coloneii și comandorii trebuie sa promoveze examenul prevăzut în acest scop.

(2) Pot participa la examenul pentru acordarea gradului de general coloneii și comandorii care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au fost apreciați în ultimii 5 ani cu calificativul de cel puțin "foarte bun";

b) au o vechime în grad de cel puțin 2 ani;

c) sînt încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de general de brigada, similare sau superioare.

(2¹) Abrogat.

(3) Pentru a fi înaintați în gradul următor, generalii și amiralii trebuie să se distinga printr-o înaltă competență profesională, rezultate remarcabile în îndeplinirea atribuțiilor și să fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintările în grad, în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au.

(4) Căderea la examenul pentru acordarea gradului de general, precum și generalii care se propun pentru înaintarea în gradul următor se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Tarii de către ministrul apărării naționale, cu consultarea prealabilă a colegiului ministerului.

ART. 59

(1) Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii pot fi detașați la cursul de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor începând din primul an al stagiului minim în grad, de regulă, în ordinea promoțiilor, având prioritate cei cărora le expira stagiul în grad. În caz de nepromovare, examenul de absolvire a cursului se poate susține încă o dată, după cel puțin un an.

(2) Maistrii militari clasa a II-a și plutonierii majori pot susține examenul de grad începând cu ultimii doi ani de stagiul minim în grad și, în caz de nepromovare, îl pot susține încă o dată, după cel puțin un an. Sînt scutiți de examen plutonierii majori care l-au promovat pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Normele privind participarea coloneilor și comandorilor la examenul pentru gradul de general, locotenent-coloneilor și căpitan-comandorilor la cursul de capacitate, precum și a maistrilor militari clasa a II-a și a plutonierilor majori la examenul de grad, organizarea și desfășurarea acestora se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 60

(1) În timp de război, ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate, precum și cei în rezerva mobilizați în unități militare, pot fi înaintați în gradul următor dacă au împlinit stagiul minim în grad, au îndeplinit atribuțiile și au executat misiunile ce li s-au încredințat, fără a se impune respectarea celorlalte condiții prevăzute pentru timp de pace.

(2) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii prevăzuți la alin. 1, care se disting în îndeplinirea misiunilor, pot fi înaintați în gradul următor și înaintea împlinirii stagiului minim în grad.

(3) Înaintarea în grad a ofițerilor în condițiile alin. 1 și 2 se face în limita necesarului prevăzut în statele de organizare.

ART. 61

În timp de pace, ofițerii, maistrii militari și subofițerii în rezerva pot fi înaintați în gradul următor, în raport cu nevoile forțelor armate, după expirarea stagiului minim în grad, dacă au o comportare demnă, au obținut rezultate bune și foarte bune pe timpul concentrării și au fost propuși prin aprecierile de serviciu.

ART. 62

(1) În timp de pace, pentru înaintarea în gradele de colonel și comandor, în afară de condițiile prevăzute la art. 61, ofițerii în rezerva trebuie să fi absolviți, cu diploma de licență, o instituție militară de învățămînt superior.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. 1 absolvenții instituțiilor civile de învățămînt superior care, la mobilizare, sînt încadrați pe funcții prevăzute cu studii corespunzătoare specialității în care sînt pregătiți.

ART. 63

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate care se disting prin modul de îndeplinire a atribuțiilor, pregătire profesională și comportare demnă pot fi înaintați în gradul următor și înaintea expirării stagiului minim în grad, dacă pînă la data cînd se fac astfel de înaintări au împlinit cel puțin jumătate de stagiul respectiv, cu respectarea strictă a celorlalte condiții, mai puțin a celor prevăzute la art. 56 alin. 1 paragrafele A, B și C lit. c).

(2) Nu fac obiectul înaintării în grad, în condițiile alin. 1:

a) sublocotenentii și aspiranții;

b) ofițerii, maistrii militari și subofițerii care au fost condamnați penal sau care, de la ultima lor înaintare în grad, au fost sancționați ca urmare a hotărîrii consiliilor de onoare sau a consiliilor de judecată.

ART. 64

Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate și în rezerva care, în executarea misiunilor sau în alte situații, savîresc fapte de eroism și acte exemplare de curaj pot fi înaintați în gradul următor, în mod excepțional, atît în timp de pace cît și în timp de război, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 54-56 și 61.

ART. 65

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii în activitate cărora le-a expirat stagiul minim în grad, dar nu

au putut fi înaintați în grad pe timpul cât s-au aflat în activitate întrucât nu au fost încadrați pe funcții prevăzute cu grade corespunzătoare celor la care urmau să fie avansați, la trecerea în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a)-e) vor fi înaintați în gradul următor și trecuți în rezerva sau direct în retragere cu noul grad, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în prezenta lege.

ART. 66

(1) Abrogat.

(2) Abrogat.

(3) Coloneilor și comandorilor în activitate, care au o vechime în grad de minimum 5 ani și au fost încadrați în aceasta perioadă de cel puțin 3 ani în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad de general sau similare și care au fost apreciați în ultimii 3 ani cu calificativul "foarte bun", la trecerea în rezerva sau direct în retragere li se poate acorda gradul de general de brigada cu o stea, respectiv de general de flotila aeriană cu o stea sau contraamiral de flotila cu o stea, și vor fi trecuți în rezerva sau direct în retragere cu noul grad.

(4) Prevederile alin. 3 nu se aplica celor trecuți în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. e¹)-l), art. 87 și art. 88.

ART. 67

(1) Cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României, ofițerii, maistrii militari și subofiterii în retragere, în mod excepțional, pot fi înaintați la gradul următor; coloneilor și comandorilor li se poate acorda gradul de general, iar maiștrilor militari principali și plutonierilor adjutanți șefi li se poate acorda gradul de sublocotenent.

(2) Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului celor prevăzuți la alin. 1, se face prin:

a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea de către acesta a colegiului ministerului;

b) ordin al ministrului apărării naționale pentru ceilalți ofițeri, pentru maiștri militari și subofiteri.

ART. 68

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofiterii care și-au sacrificat viața savîrsind acte de devotament excepțional vor fi înaintați post-mortem în gradul următor, iar coloneilor și comandorilor li se va acorda post-mortem gradul de general.

(2) Maiștrilor militari, subofiterilor, gradatilor și soldatilor care și-au sacrificat viața în aceleași condiții li se poate acorda post-mortem gradul de sublocotenent.

(3) Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului în aceste situații, se face în tot cursul anului conform prevederilor art. 45.

CAP. 5

Degradarea militară, scoaterea din și reluarea în evidența militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofiterilor

ART. 69

Degradarea militară se aplica, în condițiile prevăzute de legea penală, cadrelor militare în activitate, în rezerva și în retragere, condamnate la pedeapsa complementară a degradării militare prin hotărîre judecătorească.

ART. 70

Ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate, în rezerva și în retragere, cărora li s-a aprobat renunțarea la cetățenia română ori au dobîndit și o alta cetățenie și s-au stabilit în străinătate, se scot din evidența militară.

ART. 71

Ofițerii, maistrii militari și subofiterii prevăzuți la art. 69 și 70 se scot din evidența militară, astfel:

a) prin ordin al șefului Statului Major General, cei care au avut grade de generali și amirali;

b) prin ordin al comandantilor stabiliți de șeful Statului Major General, cei care au avut grade de ofițeri, maiștri militari sau subofiteri.

ART. 72

(1) În cazul în care intervine o alta hotărîre judecătorească, prin care s-a pronunțat achitarea sau prin care nu se mai aplica pedeapsa complementară a degradării militare, cei în cauza sînt reluați în evidența militară, cu gradul avut, prin ordinul celor care au dispus scoaterea din evidența. În aceasta situație, timpul cât au fost degradați se include în calculul stagiului în grad, iar cadrele militare respective pot cere prin instanța judecătorească reparații morale și materiale pentru prejudiciile ce li s-au adus.

(2) Ofițerii, maistrii militari și subofiterii cărora li s-a aplicat degradarea militară și care au fost amnistiați sau grațiați de pedeapsa complimentară a degradării militare, precum și cei care au fost reabilitați se reiau în evidența militară și, în raport cu nevoile forțelor armate, li se poate reda orice grad militar, pînă la gradul avut inclusiv.

(3) Cadrele militare în rezerva care au redobîndit cetățenia română și anterior au fost scoase din evidența militară, pot fi reluate în evidența, la repatriere.

(4) Redarea gradului potrivit alin. 2 se face prin:

a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali;

b) ordin al șefului Statului Major General, pentru ceilalți ofițeri, maistrii militari și subofiteri.

(5) Redarea gradului ca urmare a amnistierii, grațierii sau reabilitării nu atrage, de drept, rechemarea în activitate, iar timpul cît au fost degradați nu se ia în calculul stagiului în grad și al vechimii de cadre militare în activitate.

CAP. 6

Aprecierea, încadrarea și promovarea în funcție a cadrelor militare

ART. 73

(1) Cadrelor militare li se întocmesc aprecieri de serviciu.

(2) Aprecierea de serviciu constituie unicul document de valoare a competenței profesionale, a calității morale, a perspectivelor de dezvoltare și promovare, pe baza căruia ofițerii, maistrii militari și subofiterii sînt înaintați în gradul următor.

(3) Aprecierea de serviciu a cadrelor militare în activitate se face periodic, precum și în cazurile stabilite de ministrul apărării naționale.

(4) Cadrelor militare în rezerva li se întocmesc aprecieri de serviciu în anul în care sînt propuse la înaintarea în grad.

(5) Metodologia întocmirii aprecierilor de serviciu, în timp de pace, precum și sistemul de apreciere în timp de război se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale. Aprecierea se exprimă prin unul din următoarele calificative: "exceptional", "foarte bun", "corespunzător", "mediocru" sau "necorespunzător".

ART. 74

(1) Încadrarea ofițerilor, maistrilor militari și subofiterilor în funcții se face ținînd seama de nevoile forțelor armate, de competența și conduita morală ale acestora.

(2) La numirea în funcții se va respecta principiul potrivit căruia ofițerii, maistrii militari și subofiterii să nu fie subordonați altora cu grade mai mici. Excepție de la acest principiu pot face cadrele militare care nu au studii superioare de specialitate și care se subordonează celor care au o astfel de pregătire, precum și cadrele militare aparținînd Ministerului de Interne, Serviciului Roman de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Ministerului Justiției și Serviciului de Protecție și Paza.

(3) La încadrarea ofițerilor în funcții se va ține seama și de experiența dobîndită pe treptele ierarhiei militare, promovarea efectuîndu-se, de regula, în funcții sau la esaloane imediat superioare.

(4) Pentru determinarea aptitudinilor și cunoștințelor ofițerilor, necesare la încadrarea în anumite funcții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, se vor folosi teste ori se va organiza examen sau concurs. Condițiile privind studiile, stagiul în funcții și alte criterii necesare pentru încadrarea și promovarea ofițerilor în unele funcții se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 75

(1) Ofițerii se numesc, de regula, în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari cu cel mult două trepte față de cele pe care le au. Numirea ofițerilor în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade mai mari cu trei trepte față de cele pe care le au se poate face numai cu aprobarea ministrului apărării naționale sau a comandantilor stabiliți de acesta.

(2) În Ministerul Apărării Naționale cadrele militare se numesc în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari cu cel mult o treaptă decât cele pe care le au. Numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade mai mari cu o treaptă decât cele pe care le au se poate face numai în situația în care ofițerii, maistrii militari sau subofiterii în cauza îndeplinesc condițiile privind studiile, stagiul în funcții și alte criterii necesare, stabilite în Ghidul carierei militare, pentru a fi înaintate în grad o dată cu numirea în funcție.

ART. 75¹

(1) Selecționarea cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale pentru numirea în funcții prevăzute

în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au se face de către comisiile de selecție, constituite în acest scop, potrivit Ghidului carierei militare.

(2) Cadrele militare din Ministerul Apărării Naționale nu pot fi numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au. În mod excepțional capitani și maiorii în vârstă de până la 42 de ani pot fi menținuți sau numiți în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au, până la data de 31 decembrie 2003.

ART. 76

Mutarea cadrelor militare în activitate dintr-o unitate în alta, precum și schimbarea din funcții în cadrul aceleiași unități se efectuează o singură dată pe an, cu excepția situațiilor deosebite stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 77

(1) Cadrele militare în activitate pot fi detașate la alte unități pentru îndeplinirea unor misiuni sau pentru a urma o formă de perfecționare a pregătirii pe o perioadă de cel mult un an, durata care poate fi prelungită, cu aprobarea ministrului apărării naționale, până la cel mult 2 ani.

(2) Pe timpul detașării, cadrele militare rămân încadrate în funcțiile și unitățile militare din care au fost detașate și beneficiază de toate drepturile legale.

ART. 78

(1) Numirea în funcție și eliberarea din funcție în unitățile militare, cu excepția funcțiilor publice în care numirea se face potrivit legii, precum și detașarea cadrelor militare în condițiile art. 77 se fac, în timp de pace și în timp de război, conform competențelor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Numirea în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu grade de general de corp de armată, general-comandor, viceamiral-comandor și superioare acestora se face cu avizul Consiliului Superior de Apărare a Tarii.

ART. 79

(1) Încadrarea și promovarea în funcții a ofițerilor de justiție se fac potrivit actelor normative specifice acestora.

(2) Încadrarea și promovarea ofițerilor în funcții didactice se fac potrivit prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aplicabile instituțiilor militare de învățământ.

(3) Medicilor și farmacistilor militari li se acorda grade profesionale conform normelor legale.

ART. 80

Capitanii, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care, pentru a fi înaintați în gradul următor, trebuie să aibă una dintre formele de pregătire menționate la art. 56 alin. 1 paragrafele B și, respectiv C, însă până la expirarea stagiului minim nu au absolvit-o, nu pot deține funcții prevăzute în statul de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

ART. 81

(1) Ofițerii în activitate pot fi numiți în funcții inferioare gradelor pe care le au, în următoarele situații:

- a) când se produc modificări în statele de organizare sau în cazul reorganizării armatei;
- b) în cazuri excepționale, la cererea ofițerilor sau când sînt propuși prin aprecierile de serviciu, pentru motive bine justificate;
- c) când sînt sancționați cu retrogradarea în funcție.

(2) În situațiile menționate la alin. 1 lit. b) și c), ofițerii pot fi numiți în funcții prin derogare de la prevederile art. 74 alin. 2.

(3) Numirea în funcții, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. b) și c) se face cu aprobarea ministrului apărării naționale sau a comandantilor stabiliți de acesta.

ART. 82

Situația ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate, care sînt puși la dispoziție, se soluționează după cum urmează:

a) pentru cei puși la dispoziție în vederea încadrării sau trecerii în rezerva ori în retragere, în termen de cel mult 3 luni. În cazuri excepționale, cu aprobarea ministrului apărării naționale, acest termen poate fi prelungit cu încă cel mult 3 luni. Pe timpul cît se afla în aceasta situație, cei în cauză îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandantii unităților militare la a căror dispoziție sînt;

b) pentru cei puși la dispoziție în cazurile de boală stabilite prin hotărîre a Guvernului, la expirarea termenului de internare și a concediilor medicale pentru tratament, fără a depăși termenul maxim prevăzut de reglementările în vigoare pentru bolnavii salariați în administrația publică. Cadrele militare restabilite vor fi numite în funcție, iar cele a căror boală se menține vor fi trecute, după caz, în rezerva sau în retragere, cu drept de pensie conform legii;

c) pentru cei căzuți în captivitate, în termen de cel mult 3 luni de la înapoierea în țara. În aceasta perioada comisii speciale, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General, vor cerceta condițiile caderii în captivitate și comportarea celor în cauza pe timpul acesteia. În funcție de rezultat, cei găsiți nevinovați vor fi încadrați în funcții, iar cei vinovați de fapte ce cad sub incidența legii penale vor fi trecuți în rezerva.

ART. 83

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii fac parte din arme sau servicii și au specialități militare, în raport cu profilul pregătirii lor profesionale.

(2) Nomenclatorul armelor, serviciilor și specialităților militare se stabilește prin dispoziție a șefului Statului Major General.

ART. 84

(1) Trecerea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta se poate efectua, în raport cu nevoile armatei, după obținerea unei pregătiri corespunzătoare, prin una dintre următoarele forme:

a) absolvirea, cu diploma de licență, a unei academii militare sau a unei instituții civile de învățământ superior cu profil corespunzător armelor, serviciilor și specialităților militare necesare armatei ori a unor instituții militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, de către cei care nu au avut studii de acest nivel;

b) absolvirea unui curs de perfecționare a pregătirii sau de specializare cu durata de minimum 3 luni, urmată de un stagiu practic neîntrerupt de cel puțin 2 ani în noua arma, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia să fi fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

(2) Maistrii militari și subofițerii pot fi trecuți dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta și prin promovarea examenului de grad, dacă înainte de susținerea acestuia au un stagiu practic neîntrerupt de minimum 2 ani în noua arma, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia au fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

(3) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii se trec dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta prin ordin al comandantilor stabiliți de ministrul apărării naționale.

CAP. 7

Trecerea în rezerva sau direct în retragere a cadrelor militare

ART. 85

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezerva sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații:

a) după împlinirea vârstei și vechimii în serviciu necesare acordării pensiei de serviciu;

b) sînt clasati "inapt pentru serviciul militar" de către comisiile de expertiza medico-militară;

c) sînt clasati "apt limitat";

d) au împlinit limita de vîrstă în grad;

e) cînd, în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sînt posibilități pentru a fi încadrați în alte funcții sau unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale;

e¹) la expirarea termenului prevăzut în contractul încheiat în condițiile art. 41¹, dacă una dintre părți nu este de acord cu reînnoirea acestuia;

f) pentru a fi numiți într-o funcție publică, civilă, cu mențiunea de a fi trecuți în rezerva;

g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;

h) prin demisie;

i) cînd manifesta dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii lor militare și de specialitate;

j) cînd comit abateri grave de la prevederile regulamentelor militare sau de la alte dispoziții legale;

k) cînd, pentru o infracțiune săvîrșită din culpa, li s-a aplicat prin hotărîre judecătorească pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a executării, ori a amenzii, precum și în cazurile cînd au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

l) cînd încalca prevederile art. 4 lit. a) alin. 2 și art. 29 lit. f).

(2) Trecerea în rezerva sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), f) și l), la propunerea consiliilor de judecată, în condițiile de la lit. i) și j), iar în celelalte condiții la propunerea comandantilor unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.

(3) Raportul comandantilor privind trecerea în rezerva a cadrelor militare în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. h) se înaintează pe cale ierarhică, împreună cu raportul de demisie, celor în a căror competență intra,

potrivit art. 43, trecerea în rezerva. Pînă la comunicarea ordinului de trecere în rezerva, cei în cauza sînt obligați sa-și îndeplinească atribuțiile funcțiilor în care sînt încadrați, precum și toate îndatoririle ce le revin.

(4) Pe timp de război, al mobilizării, stării de asediu și stării de urgență cadrele militare nu se trec în rezerva prin demisie.

(5) Ofițerii în activitate care au împlinit limita de vîrstă în grad pentru clasa a III-a în rezerva, prevăzută la art. 92, precum și cadrele militare care au fost clasate medical "inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență" se trec direct în retragere prin aplicarea uneia dintre prevederile alin. 1, în raport cu motivele care determina schimbarea situației lor militare.

ART. 86

(1) Generalii și amiralii a căror stare de sănătate le permite rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin pot fi menținuți în activitate, astfel:

a) generalii de brigada, generalii de flota aeriană, contraamiralii, generalii de divizie, generalii de divizie aeriană și viceamiralii, pînă la vîrstă de 62 de ani;

b) generalii de corp de armată, general-comandorii, viceamiral-comandorii, generalii de armată, generalii inspecțori și amiralii, pînă la vîrstă de 64 de ani.

(2) În raport cu nevoile de încadrare ale forțelor armate, coloneii și comandorii care dovedesc o înaltă competență profesională, medici, farmacisti, juriști încadrați în funcții de specialitate, ingineri, ziaristi, cadre didactice în învățămîntul superior, din sistemul de control financiar de gestiune și alți colonei și comandanți care ocupa funcții importante pentru apărarea și siguranța națională, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General, precum și cei care au titlul de doctor în specialitate, pot fi menținuți peste limita de vîrstă în grad prevăzută la art. 92, cel mult 5 ani, dacă starea de sănătate le permite îndeplinirea atribuțiilor.

(3) Aprobarea de menținere în activitate a generalilor și coloneilor prevăzuți la alin. 1 și 2 se da semestrial de către ministrul apărării naționale, celor în cauza aducindu-li-se la cunostință cu cel puțin 6 luni înainte ca vor fi trecuți în rezerva sau direct în retragere.

ART. 87

Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate condamnați prin hotărîre judecătorească la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia, precum și cei condamnați pentru infracțiuni săvîrșite cu intenție la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării ori cu amendă se trec în rezerva sau direct în retragere.

ART. 88

Ofițerii, maistrii militari și subofițerii în activitate pentru care consiliile de judecată au stabilit ca au încălcat prevederile art. 28 și 30 alin. 2 se trec în rezerva sau direct în retragere.

ART. 89

(1) Hotărîrea privind menținerea în activitate a cadrelor militare pentru care s-a început urmărirea penală sau care sînt trimise în judecată instanțelor militare se ia după soluționarea cauzei de către parchetul militar ori de către instanța de judecată militară.

(2) În acest interval de timp ofițerii, maistrii militari și subofițerii arestați se suspendă din funcție, iar cei care sînt cercetați și judecați în stare de libertate sau eliberați pe cauțiune se pun la dispoziție. Pe timpul suspendării din funcție, ofițerii, maistrii militari și subofițerii nu beneficiază de nici un drept de la Ministerul Apărării Naționale. Cei puși la dispoziție îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandantii unităților din care fac parte și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului pe care îl au, la minimum.

(3) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii condamnați, care anterior au fost suspendați din funcții, se trec în rezerva începînd cu data suspendării.

(4) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, aceștia vor fi repuși în toate drepturile avute la data suspendării din funcție, respectiv a punerii la dispoziție.

(5) Repunerea în drepturi se poate dispune și în cazul încetării urmării penale ori a procesului penal.

ART. 90

(1) Cadrele militare în activitate, care nu îndeplinesc condițiile de pensionare, nu pot fi trecute în rezerva pe timpul cît se afla în incapacitate temporară de muncă, fiind internate în spitale ori sanatorii, se găsesc în concedii medicale sau în concediu pentru creșterea copilului, iar cadrele militare femei, nici în perioada gravidității, a concediului de risc maternal și a celui de maternitate, acordate potrivit art. 15.

(2) Dispozițiile alin. 1 nu se aplica celor care urmează să fie trecuți în rezerva potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. g), h), j), k) și l), art. 87 și 88.

ART. 91

Ofițerii, maistrii militari și subofițerii care au angajament cu Ministerul Apărării Naționale sa îndeplinească serviciul în armata o anumită perioadă de timp, în situația ca nu respecta angajamentul și sînt trecuți în rezerva prin aplicarea uneia dintre prevederile de la art. 85 alin. 1 lit. g)-l), art. 87 și 88, sînt obligați sa restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, în condițiile stabilite prin lege.

CAP. 8

Limitele de vîrsta și stagiile minime în grad

Secțiunea 1

Limitele de vîrsta în grad

ART. 92

Limitele de vîrsta în grad, în ani, pînă la care ofițerii pot fi mentinuti în activitate, precum și în cele 3 clase de evidenta, în rezerva, sînt:

a) pentru sublocotenent și aspirant:

- în activitate - 35
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 35, 45, 60

b) pentru locotenent:

- în activitate - 40
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 35, 45, 60

c) pentru căpitan:

- în activitate - 50
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 40, 50, 60

d) pentru maior și locotenent-comandor:

- în activitate - 50
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60

e) pentru locotenent-colonel și căpitan-comandor:

- în activitate - 55
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60

f) pentru colonel și comandor:

- în activitate - 55
- în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - -, -, 60

g) pentru general de brigada - cu o stea, general de flotila aeriană - cu o stea, contraamiral de flotila - cu o stea, general maior - cu doua stele și contraamiral - cu doua stele:

- în activitate - 60
- în rezerva - clasa a III-a - 62

h) pentru general-locotenent - cu trei stele, viceamiral cu trei stele, general - cu patru stele și amiral - cu patru stele:

- în activitate - 60
- în rezerva - clasa a III-a - 64

ART. 92¹

În Ministerul Apărării Naționale limitele de varsta în grad, în ani, pana la care ofițerii pot fi mentinuti în activitate, precum și în cele 3 clase de evidenta, în rezerva, sunt:

a) pentru sublocotenent și aspirant:

- în activitate - 35
- în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50

b) pentru locotenent:

- în activitate - 38
- în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 40, 50

c) pentru căpitan:

- în activitate - 42
- în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 42, 50, 55

d) pentru maior și locotenent-comandor:

- în activitate - 47
- în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 45, 50, 55

e) pentru locotenent-colonel și căpitan-comandor:

- în activitate - 53
- în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60
- f) pentru colonel și comandor:
 - în activitate - 55
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60
- g) pentru general de brigada - cu o stea, general de flotila aeriană - cu o stea și contraamiral de flotila - cu o stea:
 - în activitate - 56
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - -, -, 60
- h) pentru general maior - cu doua stele, contraamiral cu doua stele:
 - în activitate - 57
 - în rezerva - clasa a III-a - 62
- i) pentru general locotenent - cu trei stele, viceamiral - cu trei stele:
 - în activitate - 58
 - în rezerva - clasa a III-a - 62
- j) pentru general - cu patru stele, amiral - cu patru stele:
 - în activitate - 59
 - în rezerva - clasa a III-a - 64.

ART. 93

Limitele de virsta în grad, în ani, pînă la care maistrii militari și subofiterii pot fi mentinuti în activitate, precum și în cele 3 clase de evidenta, în rezerva, sînt:

- a) pentru maistru militar clasa a IV-a și sergent major:
 - în activitate - 40
 - în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60
- b) pentru maistru militar clasa a III-a și plutonier:
 - în activitate - 45
 - în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60
- c) pentru maistru militar clasa a II-a și plutonier major:
 - în activitate - 50
 - în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60
- d) pentru maistru militar clasa I și plutonier adjutant:
 - în activitate - 55
 - în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60
- e) pentru maistru militar principal și plutonier adjutant șef:
 - în activitate - 55
 - în rezerva (clasele I, a II-a și a III-a) - 55, -, 60

Secțiunea a 2-a

Stagiile minime în grad

ART. 93¹

În Ministerul Apărării Naționale limitele de varsta în grad, în ani, pana la care maistrii militari și subofiterii pot fi mentinuti în activitate, precum și în cele 3 clase de evidenta, în rezerva, sunt:

- a) pentru maistru militar clasa a V-a și sergent:
 - în activitate - 37
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50
- b) pentru maistru militar clasa a IV-a și sergent major:
 - în activitate - 38
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50
- c) pentru maistru militar clasa a III-a și plutonier:
 - în activitate - 42
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 42, 50, 55
- d) pentru maistru militar clasa a II-a și plutonier-major:
 - în activitate - 47
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 45, 50, 55
- e) pentru maistru militar clasa I și plutonier adjutant:

- în activitate - 53
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60
- f) pentru maistru militar principal și plutonier adjutant principal:
- în activitate - 55
 - în rezerva - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60.

ART. 94

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor a ofițerilor, maistrilor militari și subofițerilor în activitate se stabilește astfel:

A. Pentru ofițeri:

- a) sublocotenent și aspirant 3 ani
- b) locotenent 5 ani
- c) căpitan 5 ani
- d) maior și locotenent-comandor 5 ani
- e) locotenent-colonel și căpitan-comandor 5 ani.

Pentru gradele de colonel, comandor și superioare acestora nu se stabilesc stagii în grad. Prin derogare de la aceste prevederi, pentru înaintarea în gradul următor a ofițerilor din Ministerul Apărării Naționale, având gradul de colonel, respectiv comandor, general de brigada, respectiv general de flotila aeriană și contraamiral de flotila, și general-maior, respectiv contraamiral, se stabilește stagiul minim în grad de 2 ani.

B. Pentru maistri militari și subofiteri:

- a) maistru militar clasa a IV-a și sergent major 4 ani
- b) maistru militar clasa a III-a și plutonier 5 ani
- c) maistru militar clasa a II-a și plutonier major 7 ani
- d) maistru militar clasa a I și plutonier adjutant 6 ani.

ART. 94¹

Pentru cadrele militare prevăzute la art. 2 alin. 2¹ lit. Aa) stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor, în timp de pace, este de 3 ani.

ART. 95

La calculul stagiului minim în grad nu se ia în considerare timpul în care ofițerii, maistrii militari și subofiterii au absentat de la program datorită incapacității temporare de munca și concediilor prevăzute la art. 15 alin. 1, dacă absentele însumează 365 de zile pe parcursul a 2 ani calendaristici consecutivi.

ART. 96

Stagiul minim în grad se reduce cu un an pentru ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate care, pe întreaga durată a stagiului, îndeplinesc funcții de personal navigant din aviație, de parasutisti, de personal ambarcat pe submarine, pe vedete torpiloare sau pe alte nave similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și pentru scafandri.

ART. 97

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru ofițerii, maistrii militari și subofiterii în rezerva este mai mare cu un an decât cel prevăzut la art. 94, iar în timp de război este cel de la articolul respectiv. La chemarea în activitate, pentru stabilirea stagiului în gradul pe care îl au, li se iau în calcul trei pătrimi din stagiul în gradul pe care îl au ca rezerviști.

ART. 98

În timp de război, stagiul minim în grad se reduce la jumătate pentru ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate, precum și pentru cei în rezerva mobilizați în unități militare. Timpul cât sînt încadrați în unități în zona acțiunilor militare se socotește dublu la calculul stagiului minim în grad.

ART. 99

Timpul cât ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate au fost condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei ori au fost condamnați cu executarea acesteia, însă au fost amnistiați sau grațiați înainte de a începe executarea, precum și în timpul cât ofițerii, maistrii militari și subofiterii în rezerva au fost condamnați la închisoare cu executarea pedepsei într-un loc de detenție sau prin munca fără privare de libertate, nu se ia în calculul stagiului minim în grad, cu excepția cazurilor cînd, în urma rejudecării cauzei, instanța competentă a pronunțat achitarea.

CAP. 9

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 100

(1) Sistemul de evidenta a cadrelor militare în activitate și în rezerva, metodologia acestei activități, în timp de pace și în timp de război, precum și organele care țin evidenta se stabilesc de Ministerul Apărării Naționale, mai puțin situațiile reglementate prin lege.

(2) Actul oficial prin care se vedește, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, vechimea în serviciul militar și funcțiile îndeplinite de ofițeri, maiștri militari și subofiteri este fișa matricola.

ART. 101

(1) Ofițerii, maistrii militari și subofiterii în activitate pot fi detasati pentru a executa misiuni în afară Ministerului Apărării Naționale. Detasarea și încetarea detașării se fac prin ordin al ministrului apărării naționale sau a comandantilor stabiliți de acesta.

(2) Pe timpul detașării, ofițerii, maistrii militari și subofiterii au îndatoririle și drepturile ce le revin din calitatea de cadru militar în activitate, precum și obligația de a participa la pregătirea militară în cadrul unității stabilite de Ministerul Apărării Naționale.

(3) În situația când interesele Ministerului Apărării Naționale o impun, se poate dispune încetarea detașării cadrelor militare prin ordinul ministrului apărării naționale sau al comandantilor stabiliți de acesta.

ART. 102

Ofițerii, maistrii militari și subofiterii trecuți în rezerva sau direct în retragere pot fi angajați în sectoarele civile pe baza licenței sau diplomei de absolvire a instituțiilor militare de învățământ ori li se iau în considerare studiile militare potrivit echivalării stabilite printr-un nomenclator elaborat de Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Învățământului, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

ART. 103

Ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor trecuți în rezerva potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. c), d) și e) și care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de pensie militară de serviciu li se va asigura, cu prioritate, recalificarea și reintegrarea în munca prin grija Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

ART. 104

(1) În sensul prevederilor prezentei legi, prin termenul unități militare se înțelege companiile și batalioanele corp aparte, precum și toate esaloanele de nivel similar și superioare acestora.

(2) În caz de război unitățile considerate ca făcând parte din zona acțiunilor militare se stabilesc de către Marele Cartier General.

ART. 105

Pentru menținerea legăturii ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva cu preocupările curente din cadrul armatei, Ministerul Apărării Naționale organizează acțiuni de informare a acestora cu privire la diverse laturi și aspecte ale dezvoltării științei și artei militare, ale perfecționării procesului de pregătire a trupelor și ale inezestrării cu tehnica militară.

ART. 106

(1) Ofițerii în activitate și în rezerva care la data intrării în vigoare a prezentei legi au gradul de locotenent major vor fi înaintați în gradul următor astfel:

a) cei care sînt în ultimul an de stagiul în grad ori au depășit acest stagiul vor fi înaintați în gradul de căpitan;

b) ofițerii în activitate care au o vechime în grad de pînă la 4 ani și ofițerii în rezerva care au o vechime în grad de pînă la 5 ani vor fi înaintați în gradul de căpitan și li se va prelungi stagiul în acest grad cu numărul de ani cu care au fost înaintați în grad mai devreme decît în condițiile prevăzute de reglementările existente pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Ofițerii în activitate menționați la alin. 1 se înaintează în gradul următor fără a li se cere să fie încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad egal sau mai mare decît gradul de căpitan.

(3) Ofițerilor care la aceeași data au gradul de locotenent li se prelungeste stagiul în grad, peste cel stabilit la art. 94, cu 3 ani celor în activitate și cu 4 ani celor în rezerva.

(4) Ofițerii în activitate menționați la alin. 3, pe timpul celor 3 ani, dar numai pînă la prima modificare a soldelor de grad, vor primi solda de grad corespunzătoare gradului de locotenent major, prevăzută în reglementările existente la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 107

(1) Dispozițiile art. 55 alin. 1, referitoare la vechimea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au ofițerii ce urmează a fi înaintați în gradul următor, se aplica după un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Dispozițiile art. 56 alin. 1 paragraful B lit. a) și ale art. 80 se aplica ofițerilor în activitate după o

perioada de 3 ani, timp în care se poate organiza și examenul pentru gradul de maior, iar cele de la art. 56 alin. 1 paragraful B lit. b) și paragraful C lit. c), după o perioadă de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. b) vor putea fi înaintați în gradul următor în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv de comandor.

(4) În termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor elimina toate cazurile care intra sub incidența dispozițiilor art. 74 alin. 2.

(5) Ofițerii cu grade de la căpitan la locotenent-colonel și căpitan-comandor care, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, sînt trecuți în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a)-e) și nu au fost înaintați în grad pe timpul cît s-au aflat în activitate, deoarece nu erau încadrați pe funcții corespunzătoare noilor grade, la trecerea în rezerva sau direct în retragere vor fi înaintați în gradul următor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la cap. IV, cu excepția celor de la art. 54.

(6) Cadrelor militare li se conferă ordinul sau medalia "Meritul Militar", conform prevederilor legale în vigoare, acordindu-li-se brevete care atesta decoratiile conferite.

(7) Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii fără studii militare superioare, încadrați pe funcții de colonel, respectiv comandor, vor putea fi avansați în gradul următor, în timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv comandor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. a).

ART. 108

Prevederile din prezenta lege referitoare la cadrele militare în rezerva și în retragere, pensionari militari, se aplica și celor aflați în plata la intrarea în vigoare a prezentei legi.

ART. 108¹

(1) Gradul de sergent acordat militarilor din Ministerul Apărării Naționale până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se înlocuiește cu gradul de caporal.

(2) Până la data de 31 decembrie 2003 se vor elimina toate cazurile care contravin prevederilor art. 75 alin. 2. În această perioadă cadrele militare din Ministerul Apărării Naționale, care la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență erau numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade superioare celor pe care le au, pot fi înaintate succesiv în grad până la gradele prevăzute în statele de organizare, dacă au studiile corespunzătoare funcțiilor și au obținut cel puțin calificativul \diamond în ultimul an de activitate.

ART. 109

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplica în mod corespunzător și ofițerilor, maștrilor militari și subofițerilor aparținînd Ministerului de Interne și Ministerului Justiției, respectiv serviciilor de stat specializate în domeniul apărării și siguranței naționale care, potrivit legii, au în structurile proprii personal militar.

(2) Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sînt îndeplinite, după caz, de conducătorii ministerelor și serviciilor respective; cele ale șefului Statului Major General, de către înlocuitorii de drept ai acestora, iar cele ale colegiului ministerului, de consiliul director.

(3) Dispozițiile art. 2 alin. 2¹ paragrafele A, B lit. a) și b), art. 5 alin. 2, art. 40 alin. 1 lit. e) și f), art. 41¹, art. 50 alin. 5, art. 51 alin. 2, art. 54 alin. 2, art. 75 alin. 2, art. 75¹, art. 85 alin. 1 lit. e¹, art. 92¹, art. 93¹ și ale art. 108¹ se aplica în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale.

(4) Încadrarea, promovarea, limitele de vîrstă și condițiile de menținere în magistratura militară sunt cele prevăzute în Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în Legea nr. 54/1993 pentru organizarea instanțelor și parchetelor militare, republicată. Trecerea în rezerva a magistraților militari se face după eliberarea lor din funcție, potrivit legii.

ART. 110

Transferul cadrelor militare între ministerele și serviciile menționate la art. 109 se face prin ordin al conducătorului instituției din subordinea căreia se transfera, la cererea ori cu acordul conducătorului instituției la care se transfera.

ART. 111

Miniștrii, secretarii de stat, subsecretarii de stat și asimilații acestora, civili, din Ministerul Apărării Naționale și instituțiile prevăzute la art. 109, beneficiază de drepturile materiale stabilite în prezenta lege pentru cadrele militare în activitate, echivalente ofițerilor cu grad de general, respectiv de amiral.

ART. 112

În sensul prevederilor prezentei legi, familia cadrelor militare cuprinde soțul, copiii și părinții aflați în întreținerea legală a acestora.

ART. 113

Prezenta lege intra în vigoare după 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României. La aceeași dată Statutul corpului ofițerilor, Statutul corpului maiștrilor militari și Statutul corpului subofițerilor, aprobate prin H.C.M. nr. 1.177/1965, nr. 924/1964 și nr. 1.178/1965, precum și orice alte dispoziții contrare se abroga.

Aceasta lege a fost adoptată de Camera Deputaților și Senat în ședința comună din 29 iunie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VASILE LUPU

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

.....